

GAZETA LWOWSKA.

We Srode

N°. 71.

18. Czerwca 1828.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

C. K. Rząd krajowy ogłosił następujący
O k ó l n i k:

N. Pan, na przełożenie wysokiego Ministerjum skarbu, raczył najwyższém Swojém postanowieniem z d. 6. Marca r. b. rozkazać, że prawne przepisy, istniejące względem dotychczasowych banknotów, powinny być zastosowane także i do nowych banknotów, które podług nwiadomienia Dyrekcyi bankowej, umieszczonego w Gazecie Lwowskiej (zobacz numer 67. gazety naszej) będą w obieg puszczane.

We Lwowie d. 16. Czerwca 1828.

August Longin Xiążę Lobbkowitz,

Gubernator krajowy.

Aloizy de Stutterheim,

Radca nadworny.

Michał Salomon,

Radca Gubernialny.

— Z Wiednia. —

We Wtorek, dnia 3. Czerwca w południe, Margr. Spinola, Nuncyusz Apostolski powierzony na c. k. Dworze, odprawił publiczny wjazd do stolicy. C. k. W. Koniuszy, Xiążę Trautnansdorf - Weinsberg, wyznaczony do tego obrzędu jako zastępca nieobecnego c. k. W. Marszałka, udał się w sześciokonnym powozie dworskim do pałacu Xiążąt Szwarzenbergów w ogrodzie przy ulicy zwaney: Rennweg, po Nuncyusza apostolskiego, po którego także znajdujący się tu obcy Postowie i c. k. tajni Rady wysłali galowe ekwipaże, i wprowadził go do nuncyjatry; orszak ten ciągnął ze zwyczajną okazałością przez główne ulice miasta. Dnia następującego o godzinie 12 w południe, Nuncyusz apostolski, mając sobie dodanego Kommissarza andyjencyi, c. k. Podkomorzego Adolfa Xięcia Szwarzenberga, przybył w uroczystym orszaku do Dworu na publiczne wstępne posłuchanie u Cesarza Jegomości, przyjęty i wprowadzony przez c. k. W. nadworne władze, i ich zastępców został znówu po posłuchaniu na miejsce, gdzie był przyjmowany, odprowadzony. Po czém podług tego samego obrzędu N. Pani i Ar-

cyxiąte Następcę Tronu przyjęli Nuncyusza, który nakoniec miał posłuchanie u Jch Ces. Wys. Arcyksiążąt Jana i Ludwika.

Dyrekcya uprzywilejowanego Austriackiego narodowego banku wyznaczyła dywidendę za pierwsze półrocze 1828 trzydzieści ZR. waluty bankowej na każdą akcyję, która począwszy od 1. Lipca r. b. w tutejszej kassie akcyj, albo za wydanemi kuponami lub kwitami podług klasz stepowanemi będzie mogła być podniesiona.

Aby potrzebne w tej mierze opisy należyście przedsięwziąć można, nie będą od dnia 21. Czerwca aż do 1. Lipca r. b. żadne opisy czyli prenotacje akcyj przyjmowane, aniteż kupony będą mogły być dołączane.

Z resztą zastrzega sobie Dyrekcyja ogłosić publicznie w pierwszej połowie Lipca wykaz wszystkich dochodów banku za pierwsze półrocze 1828, który ukończony zostanie z ostatnim Czerwca r. b.

W Wiedniu d. 6. Czerwca 1828.

(Następują podpisy.) (G. W.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka.

Wiadomości z Kartageny z dnia 23. Marca zawierają:

Boliwar wydał przed odjazdem swoim z Bogoty następującą odezwę:

Bogota d. 3. Marca 1828.

»Kolumbijczykwie! Wczoraj musiały się już rozpocząć obrady wielkiego Zgromadzenia narodowego; — nadszedł dzień nadziei i zbawienia dla naszej ojczyzny. Prawodawcy wasi zaczęli już chwalebne dzieło usunięcia wszelkich waszych niezgód, ziszczenia wszystkich życzeń narodu, który tak mocno pragnie osiągnąć pokój i towarzyskie rękojmie. Deputowani wasi nie zawiodą waszego zaufania; podzielają oni wasze cierpienia, na których nleczenie życie swoje poświęcili; samiście ich wybrali; nie mają oni innego celu, jak dobro publiczne. Nie obawiajcie się, iżby reprezentowali jedynie swoje osobiste zamiary i samoistne namiętności, nie są oni samych siebie, lecz waszymi zastępcami. Przepowiadam wam z pewnością, że wielkie Zgromadzenie u-

)

kończy wielkie dzieło wolności Kolumbijskiej. — Ludy Bogoty! Z żalem opuszczam stolicę na kilka miesięcy. Tymczasem Deputowani wasi naradzać się będą nad dobrem Państwa. Obecność moja nie jest tu tak potrzebną, jak w Departamentach, które zaledwie co podniosły się po smutnych skutkach owych niezgód, od których was wasza wierność ku prawom i głos powinności tak mądrze ochraniały. Spuszczam się na wasze doświadczone cnoty, i zostawiam was bez obawy pod dozorem waszych urzędników.«

»Mieszkańcy Bogoty! Gdyby was niespodziane zamieszanie spotkać miało, tedy spuście się na to, że do was niezwłocznie przybędę, aby was jako najgodniejszych Kolumbii synów wspierać.«

»Boliwar.«

Kongres w Ocana zebrać się miał dopiero w pierwszym tygodniu Kwietnia. — Boliwar ma mocne stronnictwo za sobą, nieprzychylnie systematowi federalnemu.

Z Hawanny donoszą pod d. 17. Kwietnia, że Komodor Laborde z całą swoją eskadrą wyjdzie pod żagle, dla krążenia po zatoce Meksykańskiej. Sądzą, że ma zamiar blokadować Vera-Cruz i Campeche.

(G. W)

Portugalia.

Dziennik: *Messenger des Chambres* z d. 24. Marca zawiera następującą notę, którą Portugalski Posel na Dworze Londyńskim, Margr. Palmella, przestał Hr. Dudley:

»Podpisany nadzwyczajny Posel i pełnomocny Minister Króla Jmci najprawowierniejszego, widzi się być zmuszony przestać dla wiadomości JW. Hr. Dudley, pierwszego Sekretarza Stanu Króla Jmci Angielskiego, następujący odpis ogłoszonego w Lizbonie pod d. 8. r. b. wyroku, który mnie na rozkaz J. K. W. Infanta Rejenta Portugalii urzędownie został doręczony.«

»Treść jakoteż forma tego wyroku nie dozwalają więcej podpisanemu taci własności zdarzeń w Portugalii zaszytych, niteż do takowych należeć, bez nadwężenia przysięgi, którą Królowi Jmci Don Pedro IV., jego prawym Następcem i na konstytucyjną, przez tegoż Monarchę narodowi Portugalskiemu nadaną, wykonał; nie pozostaje onemuż nic więcej, jak tylko nie uważać siebie za pełnomocnika rządu, jak teraz Portugaliję władą, dopóki nie otrzyma rozkazu, o który upraszać będzie bezpośrednio Króla, swojego Pana, któremu przesła to postanowienie.«

»Hr. Dudley nie będzie zapewne powątpiewał o głębokim żalu, z jakim podpisany zmuszony jest donieść mu o tym zdarzeniu. Podpisany uprasza go, aby raczył zawiadomić o tym wypadku Króla Jmci Angielskiego, i zapewnić tego do-

stojnego Monarchę, jaką nieskończoną wartość przywiązuje do tego, aby Król Jmci jego sposobowi myślenia oddał sprawiedliwość.«

»Podpisany ma zaszczyt ponowić JW Panu zapewnienie swojego wysokiego poważania.«

(Podp.) »Margr. Palmella.«

Gazety Paryżkie umieściły następującą odpowiedź Posła Francuzkiego w Lizbonie, na list Ministra spraw zewnętrznych, Vicehr. Santarem, który mu oznajmił zwołanie Korteżów z Lamego:

»Podpisany nadzwyczajny Posel i pełnomocny Minister Króla Jmci chrześcijańskiego, powziąwszy wiadomość o nocie przysłanej pod d. 6. t. m. przez Vicehr. Santarem Hrabiemu Vaudreuil, widzi się być zmuszonym oświadczyć, iż wskutek wspomnioną noty zniewolony jest swoje dyplomatyczne czynności uważać za zawieszoną, o tém rzeczonym uwiadomieniu swojemu donieść Dworowi i tegoż oczekiwać rozkazów. Podpisany ma zaszczyt i t. d. W Lizbonie d. 8. Maja 1828.«

(Podp.) »Baron Mareuil.«

Posłowie zagraniczni w Lizbonie, podług gazet Angielskich, przestali Portugalskiemu Ministrowi spraw zewnętrznych następującą notę:

»Ministrowie różnych Dworów europejskich widzą się być zmuszeni zawiesić swoje urzędowanie, z powodu, że władze, którym swoje listy wierzytelne wręczyli, już więcej nie istnieją.«

(G. W.)

Wielka Brytania i Irlandyja.

Podług doniesień z Londynu z d. 30. Maja, nowe urządzenie Ministeryjum przyszło do skutku. Nowi Ministrowie gabinetowi są: Hr. Aberdeen mianowany Sekretarzem Stanu spraw zewnętrznych, w miejscu Hr. Dudley, a Sir Jerzy Murray Sekretarzem Stanu do wydziału osad, w miejscu P. Huskissona. Dalej: Vicehr. Lowther pierwszym Kommissarzem lasów i dochodów krajowych, w miejscu P. Charles Arbuthnot; P. Charles Arbuthnot Kanclerzem Xięstwa Lankesterskiego, w miejscu Hr. Aberdeen; Sir Henry Hardinge Sekretarzem Stanu w Ministeryjum wojny, w miejscu Lorda Palmerston; P. Tomasz Peregrine Courtenay, który oraz ma wykonać przysięgę na tajnego Radcę, Vice Prezydentem bióra handlowego, w miejscu P. Frankland Lewis; P. Horacy Twiss Podsekretarzem Stanu wydziału osad, w miejscu Lorda Francis Levison Gower, i P. Jerzy Bankes Prezydentem bióra wschodnio-indyjskiego (*Board of Controul*), w miejscu P. Courtenay. Nowi Ministrowie i urzędnicy przypuszczeni byli do ucałowania ręki królewskiej.

Dziennik *Morning Herald* donosi, że w miejscu Lorda Howard de Walden, który złożył urząd Sekretarza Stanu w wydziale spraw za-

granicznych, będzie Lord Castlereagh, syn Marg. Londonderry.

Jak słyhać, i Lord Fitzroy Somerset otrzyma bardzo znaczny urząd.

Nowy Minister osad, Jenerał Sir Jerzy Murray, był pierwój Jenerałnym Kwatermistrzem pod Xięciem Wellingtonem i naczelnym Wodzem w Irlandyi.

W d. 30. Maja rozpoczęły się znowu obrady w Izbie niższej. Wniesiono na rozpisanie nowych wyborów w miejscu pięciu nowych Ministrów (PP. Arbuthnot i Courtenay, Lord Lowther, Sir P. Hardinge i Sir J. Murray.)

W d. 25. Maja odbyło się roczne zgromadzenie klubu Pitta, na którym znajdowało się przeszło 300 osób; Xiążę Wellington i Lord Eldon mieli mowy.

Xiążę Klarencyi wyjedzie wkrótce do Sheerness, i będzie obecny doświadczeniu z okrętem: *Xiążę Rejent*, dla przekonania się, czyli okrągły lub czworoboczny tył okrętowy jest mocniejszy. Użytych ma być pięć rzędów dział, w każdym po cztery, (tyle, ile tył okrętu mieć powinien), i z tych dział wyrzela podwojnym ładunkiem 30 do 40 razy, dla przekonania się o mocy okrętu. Doświadczenie to przedsięwzięte będzie w Long Reach i to długimi działami 32funtowemi. Rada admiralicyi będzie obeona temu doświadczeniu.

Mówią, że Sir E. Kodrington powróci do Anglii, i że żądał złożenia sądu wojennego, któryby rozpoznał jego postępowanie podczas bitwy pod Nawarynem. Następcą jego na dowództwo na morzu srodoziemnym wymieniają Sir J. Gore, lub Sir P. Malcolm.

W d. 26. otworzono znowu tunel pod Tamizą. Większa część onego już od wody uwolniona. Koszta tego ogromnego dzieła wynoszą 130,000 fun. szt., a zapewnie potrzeba jeszcze będzie 150,000 f. szt. (G. W.)

Francyja.

Podług Gazety Francuzkiej, Margr. Caran, Posel Francuzki na ces. Austryjackim Dworze, skończywszy piędziesiąt lat służby w zawodzie dyplomatycznym, oświadczył Królowi życzenie uchylenia się od tego obowiązku. Król Jmó przychyłając się do jego życzeń i w dowód swojej życzliwości i upodobania z jego wiernych usług, mianował go Xięciem (*Duc*), dozwalając onemuż tytuł ten przenieść na swoje rodzinę.

Posłem na wspomnionym Dworze mianował Monarcha Xięcia Laval Montmorency, a na tosame miejsce przy Dworze Rzymskim, Vicehr. Chateaubrianda.

Izba Parów odrzuciła po kilkodziuowych naradach stósownie do wniosku Kommissyi 164 głosami przeciwko 46, projekt do prawa już w drugiej Izbie przyjęty, podług którego każdy Deputowany, któryby od rządu przyjął płatny urząd, ulegać ma nowemu wyborowi w Izbie drugiej.

Na posiedzeniu Izby Deputowanych w d. 29. Maja, jak już doniesliśmy, rozpoczęto obrady nad nowym prawem o druku, za którym i przeciwko któremu wielu mówców było zapisanych. Raport Kommissyi z tego prawa obejmuje wiele odmian, przez które podług twierdzenia Gazet opozycyjnych, przepisy prawa po większej części zaostrażają.

Na posiedzeniu Izby Deputowanych z d. 30. Maja, na którym powszechne obrady nad projektem do prawa o druku dalej przedsięwzięte były, miał P. Feutrier, Minister spraw duchownych mowę treści następującej:

»Mości Panowie! Przeczyć nie można, że zuchwałość Dzienników często wszelkie przechodziła granice. — Powiem tylko o tem, co mię szczególnie obchodzi: z jakimiż obelgami nie powstawały pisma publiczne na religiję i duchowienstwo? Czyliż jeszcze codziennie nie spada szyderstwo i potwarz na głowę sług naszej religii? W żadnym innym czasie nie było nigdy duchowienstwo szanowniejsze, powiedzieć mogę bardziej szanowane od tych, którzy są świadkami onot, dobroczynności i gorliwości tegoż duchowienstwa; a jednakże te niezaprzeczone przymioty nie zasłaniają je przeciwko ostrym strzałom nagany. — Skromny pasterz, który ukryty czyi dobrze, który życie swoje trawi na mozolnych i pożytecznych pracach, który naucza dzieci, Boga się bać i czeić ojca i matkę, który niewinność strzeże od napadu namiejtności i wprowadza żal do serca winnego, który niewinnego pociesza, taki mąż według serca bożego, doznaje raptownie przeszkody w cichości w ustroniu swojego skromnego mieszkania; pociągniony jest przed publiczność, której nie zna i od której nie jest znany, a której jako pop wzgardy godny jest przedstawiony.«

»Jakież jego występek? może jakieś nieroztropne słowo; oburzenie nierozmyslnęj gorliwości, zapalily ten gniew wielki. Tak lekki błąd, przypusciwszy jeszcze, że duchowny istotnie takowy popełnił, byłże tego rodzaju, aby tyle narobił hałasu? może ón zatrzęd pamiętkę zawodu pełnego onot i zastug?«

»Jeszcze nie wszystko: W gniewie swoim mieszają niewinnych z winnymi; oskarzają całą masę i nawet użyto nienawisnego wyrazu: banda popów, która wszędzie intolerancyją i fanatyzm rozszerza; ten wyraz potwarzy nieraz słyszany był z tój tu trybuny, był nawet na ustach

ludzi poczciwych, prawych patryjotów, którzyby swojej niechęci nie wstrzymali, gdyby się odważono w ich obecności urząd sędziego, tytułem: bandy rabulistów, napiętnować.

»Prawo, które jest teraz pod rozpoznaniem, nadaje wszelkie rękojnie przeciwko takim bezprawiom; bronić ono będzie nżycia wolności druku, a zuchwałość druku, ile się spodziewamy, utłumi.«

Raport Kommissyi złożonej, aby stan małych seminarijów, w odwołaniu się do istniejącego ustawodawstwa rozpoznać, zdany jest Ministrowi sprawiedliwości, i przez tego Królowi został przelozony. (G. W.)

Włochy.

Ces. Rossyjski Poseł przy W. Porcie, P. Ribeaupierre, wyjechał w d. 24. Maja z rodziną swoją z Florencyi do Villi Montecatini pod Luką, którą najął na mieszkanie letnie. (G. W.)

Prussy.

Jego Król. Wysokość W. Xiążę Sasko-Wejmarskiej przybył do Berlina i wysiadł w zamku król. do przygotowanych dla siebie pokojów.

W Düsseldorfie otworzony został w d. 18. Maja drugi Sejm prowincyi nadreńskich. Po nabożeństwie udały się Stany do sali posiedzeń, gdzie Kommissarz król., Minister stanu Ingersleben, oświadczył, że posiedzenie otwarte, i Marszałkowi Seynowemu wnioski królewskie wręczył. — Sejm ten trwać będzie pięć tygodni.

— Z Poznania d. 29. Maja. —

Na dniu dzisiejszym, uskuteczniiony został w tutejszym kościele metropolitalnym, uroczysty wybór Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, przez obie dwie zgromadzone metropolitalne kapitule, przy którym JO. Xiążę Antoni Radziwiłł, Namiestnik W. Xięstwa Poznańskiego, sprawował urząd królewskiego Kommissarza. Wybór padł na JW. Wolickiego, dotychczasowego Proboszcza Metropolitalnego Gnieźnieńskiego, Archidjakona Poznańskiego, i został od wszystkich liczenie na ten obrządek zebranych w kościele osób z największą przyjętą radością. (G. W.)

Multany i Wołoszczyzna.

— Z Hermansztadu d. 4. Czerwca. —

Listy z Bukarestu z d. 30. Maja donoszą, że Xiążę Ghika znajduje się ciągle w Ploesti, i

zdaje się, iż zamysła jako człowiek prywatny pozostać w Xięstwie.

Wojsko Rossyjskie poczęło w d. 24. Maja strzelać do twierdzy Braitowa i ciągle ogień utrzymuje. Obłężeni żądali wprawdzie zawieszenia broni na trzy dni, lecz im tego nie dozwolono. Z resztą twierdza ta jest w dobrym stanie i dostatecznie w żywność opatrzona — Giorgio jest opasane; Turcy się tamże zamknęli. — Przygotowania do postawienia mostu na Dunaju pod Oltenicą z największą pilnością są popierane; jednakże sądzą, że most dopiero za kilka dni będzie ukończony.

W Bukarescie mało jest wojska. W d. 18. z. m. wyruszyło śpiesznie 50,000 ludzi do małej Wołoszczyzny, ponieważ doszły wiadomości, że Turcy pod Kalefat (na przeciwko Widdynu) zebrali korpus i tamże mieli stanąć obozem. (D. A.)

— Z Czerniowic d. 15. Czerwca. —

D. 11. b. m. przybył tu z orszakiem swoim król. Pruski Jenerał Major Hr. Nostitz, a d. 13. rano o godzinie trzeciej wyjechał stąd do głównej kwatery Rossyjskiej. Zdaje się, że zamysła tamże dłuższy czas zabawić, i że towarzyszyć będzie Cesarzowi Jnci Rossyjskiemu; ma nawet przy sobie własnego lekarza. — Rząd Rossyjski zakazał wyprowadzać z Multan i Wołoszczyzny woły i konie.

— Z Gałaczu d. 9. Czerwca. —

Wojska Rossyjskie przepawiły się d. 27^{go} Maja (8. Czerwca) między Turecką twierdzą i zakaczą i Tulcze przez Dunaj za pomocą wielkiej liczby czolew i łodzi, i opanowały twierdzę Isakacza, po żywym ze strony Turków odporze, którym przytem 15 armat utracili.

— Z tamtąd d. 10. Czerwca. —

Braitow jest mocno ścieśniony. Flotylla Turecka ku posilkowaniu tej twierdzy znajdująca się na Dunaju, utraciła w d. 9. t. m. pięć szalop, z których dwie zatopione zostały, a jedną Rossyjskie okręty wzięły.

W chwili, gdy dzisiejsza Gazeta idzie pod prasę, odbieramy Dziennik Odeński z d. 30. Maja (11. Czerwca) 1828, który w nadzwyczajnym Dodatku donosi o przeprowadzeniu się wojsk Rossyjskich przez Dunaj (obacz wyżej artykuł z Gałaczu) uskuteczniionem pod okiem Cesarza Jmci Rossyjskiego przed południem d. 27. Maja (8. Czerwca). — Obszerniejszą wiadomość o tem do następującego numeru odkładamy.